

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefranțate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Duke Nachf.
Max. Augenthaler & Emmerich Lesner.
Heinrich Schalek, Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroty & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
ria garmond pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 3.a o
seria 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXI

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.

Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 229.

Brașov, Luni-Marti 20 Octomvre (1 Noemvre).

1898.

O lecțiune pressei unguresci.

Li a căzut greu foilor unguresci verdictul exprimat contra lor la Clușiu din partea energicului epis-
cop romano-catolic al Ardealului,
conte August Majlath, cu ocaziunea
deschiderii adunării generale a Sta-
tului catolic din Ardeal.

A fost, cei drept, aspru acest
verdict, dăr a fost bine meritat. Se
vede, că episcopul este mult scârbit
și indignat de apucăturile murdare,
josnice și perfide ale pressei jidano-
maghiare, de ale căreia atacul și
uneltiri de altmintealea nici el in-
su-și n'a rămas cruțat. De aceea n'a
hesitat episcopul de a apela la mem-
brii adunării, ca „să nu mai sprijini-
ască acea pressă anti-religionară,
care nu stă în serviciul adevărului,
ci pôte în serviciul unei ligi de in-
terese cosmopolite, și care nu lu-
crează pentru binele patriei, ci dărîmă so-
lădele baze ale ei“ etc.

Aceste cuvinte au fost duse la
adresa pressei maghiare în genere,
cu excepțiunea foilor creștine, pe
carî episcopul le-a recomandat sprijinului
credincioșilor săi. Drept răs-
puns, unul din membri a făcut pro-
punerea, ce a și fost primită una-
nim, ca adunarea să-și exprime in-
dignarea pentru atacurile, ce au fost
indreptate contra episcopului în pre-
sa ungurescă din partea unor omeni,
„dela carî nu vor învăța nici patrio-
tism, nici religiozitate“.

Tocmai acum, când rōdele ne-
curmatelor ațîțări și uneltiri josnice
ale pressei maghiaro-jidane se ma-
nifestă într'o oglindă atât de viuă
prin persecuțiile indreptate contra
tinerimei române dela academia de
drepturi din Oradea mare, lecțiunea
episcopului Majlath este și din punctul
nostru de vedere foarte bine veni-
tă.

Calumnia și minciuna a devenit
arma cea mai puternică de luptă
a acestei pressei. Cu deosebire în ni-
suița constantă și sistematică de a

ațita contra naționalităților nema-
ghiare, foile unguresci de totă nuanța
se întrec la ori-ce ocaziune unele pe
altele în născocirea celor mai infame
minciuni, după carî urmăză suspicio-
nările și calumniile cele mai revol-
tătoare.

În direcțiunea acēsta foile un-
guresci se bucură de cea mai des-
virșită libertate de pressă. Nu s'a
pomenit o singură dată, ca vre-un
procuror să fi tras la răspundere
vre-o fōiă ungurescă pentru neome-
nōsele abuzuri sēvirșite în asta pri-
vință. Din cuntră chiar, cu cât sunt
mai impertinente în născocirea min-
ciunilor și cu cât mai nerușinate sunt
calumniile indreptate de ele contra
nostră, cu atât li-se atribue mai mare
merit patriotic.

Sistemul acesta a fost practi-
cat, susținut și cultivat în presa
ungurescă din timpuri vechi, fără ca
cine-va dintre Maghiari să-și fi ridi-
cat vocea contra lui.

Până ađi, ba ađi încă mai mult
ca tot-deuna sistemul născocirilor
tendențioase și ațîțătoare contra națio-
nalităților nemaghiare e susținut în
presa ungurescă ca un accesoriu
indispensabil al sistemului de guver-
nare. Altfel nu s'ar putē esplica ne-
țermurita libertate, de care se bu-
cură acēsta pressă în ceea ce pri-
vesce alegerea mijlōcelor de luptă.

Sē ne aducem aminte numai de
infamiile, cu carî debutaseră foile
unguresci în ierna anului trecut,
când cu „revoluția dela Brașov“.
Cum și de unde isvorau ore comu-
nicatele identice, cu carî surprindeau
atunci foile unguresci pe cetitorii
lor, întunecându-le mintea cu cele
mai nerușinate minciuni? De sigur,
că isvorul este a se căuta în ace-
lași loc, unde s'au făurit și „procla-
mațiile revoluționare“ scōse la ivelă
de detectivii trimiși aici direct din
ministeriu.

Acum avem cazul dela Oradea-
mare. Cum și de unde ore a rēsă-
rit de-odată în foile unguresci min-

ciuna, că tinerii români dela acade-
mia de-acolo stau în serviciul acți-
unei unor „cluburi secrete“ din strei-
nătate etc.?

Răspunsul la aceste întrebări îl
lăsăm în sarcina d-lui Jeszenszky,
căci el este șeful „secțiunii pentru
naționalități“. Noi ne mărginim nu-
mai a constata, că sistema minciu-
nilor și calumniilor în presa ma-
ghiară e susținută și cultivată de sus.

Verdictul, ce episcopul Majlath
l'a pronunțat contra acestei pressei,
l'am luat la cunoștință cu multu-
mire, căci în el găsim, am putē dīce,
ōre-care satisfacțiă, ce din partea
justiției unguresci nici-odată nu ni-s'a
dat pentru insultele și calumniile, cu
carî dīlnic ne gratifică acēstă des-
frēnată pressă jidano-maghiară.

Biserica română unită și auto- nomia catolică.

„Unirea“ din Blași publică în
numărul său dela 29 Octomvre n.
următoarele amēnuțe în cestiunea
autonomiei catolice:

„E știut, că atuncea, când se convo-
case prin rescript regesc congresul auto-
nomie reguicolar, biserica noastră s'a gră-
bit a-și manifesta voința în privința au-
tonomiei.

„Episcopii provinciei noastre au fost
cei dintăi, — și nici nu se putea alt-fel
în urma poziției, ce ocupă, — întru a se
întruni. Și întrunindu-se au decis a trimite
Maiestății Sale, Primatului și guvernului me-
morande, în carî se arete, că biserica noastră
în conformitate cu constituțiunea sa trebuie
să primescă o autonomie proprie, deosebită
de autonomia bisericii catolice de ritul
latin. Memorandele din cestiune au fost es-
pedate la timpul său.

„Șoim mai departe, că și credincioșii
bisericii noastre încă au grăbit a-și arăta
voința lor nestrămutată în cestiunea au-
tonomiei. Memorabila conferență din Clușiu,
unde a participat lamura credincioșilor
noștri, a dovedit, că ceea ce archierii ce-

reau, era vocea întregului popor credincios
al provinciei noastre.

„Cu atâta deo-camdată se terminaseră
lucrurile.

„Congresul autonom s'a deschis la
terminul pus de Maiestatea Sa, însă din
partea bisericii noastre nu s'a prezentat la
acel congres nimenea, deōre-ce la noi nici
nu se făcuseră alegerile pentru acel congres.

„Firește congresul s'a amānat scurt
după deschiderea sa cu aceea, că a esmis
o comisiune, care erășî a esmis o subco-
misiune de șapte membri cu însărcinarea,
să elaboreze proiectul organismului auto-
nomic.

„Comisiunea acēsta de șapte și-a pus
un referent și s'a mai întrunit din când
în când.

„Acuma ne vestesc foile, că subcomi-
siunea de șapte și-a terminat lucrul, și că
operatul său l'a transpus primatului, ca
episcopatul să-și pōtă da deja înainte pă-
rerea sa asupra operatului subcomisiunii.

„Nu suntem în poziția de a cunoșce
operatul subcomisiunii de șapte, dēră din
cât a transpirat prin foi, operatul acesta
pentru noi nu e de loc îmbucurător.

„Anume se dīce, că operatul cuprinde
un proiect de regulament autonom pentru
biserica catolică din Ungaria fără deosebire
de rit. Singura excepțiune, ce o face pro-
iectul, e cu statul catolic din Transilvania.
Dēră biserica noastră, după acest proiect, e
contopită în organismul bisericii latine.

„Nu șoim, întru cât corēspund ade-
vărului comunicatele din foi. Dēcă însă e
adeverată scirea lor, atunci lucrul e foarte
grav pentru noi.

„Bine înțeles, că proiectul e numai
al subcomisiunii de șapte; că el are să
trēcă prin desbaterea corului episcopesc,
unde vor fi de față și archierii noștri; că
va trebui să trēcă prin plenul comisiunii
esmise de congres; și că numai după tōte
acestea va avē să ajungă înaintea con-
gresului autonom și de acolo la — Maies-
tatea Sa.

„Va să dīcă, nu avem cuvinte de-a
ne alarma. Dēr orî cum ar fi lucrurile,
atâta putem vedē, că protestele noastre au
rēmas nebăgate în sēmă, și că vor să ho-
tărēcă despre noi, fără de noi.

Bibliografia vechiă.

(5) (Urmare).

Praxiul edit. Brașov an. 1570—80.

*Lucrul sfinților apostoli scrisue de sfntru apostol
ievangelistu Luca întru marea dumeneca a
pascilor și la suitul Domnului.*

(C. I. v. 1.) Intâi amu cuvânt făcui de toți o Fteofle
de când Incepu Is. a face și a învăța. (v. 2) până
aceste zile porânci apostolilor cu dōhul sfint și-i alēse
suise. (v. 3) înaintele pusē el viu după munca lui întru
multe sēmne, patruzeci de zile, ivise lor și grăi lor de
impērăția lu Dumnezeu. (v. 4) și cu nușîl mănca porânci
lor de Ierusalim să nuse despartă, ci să aștepte făgăduita
părintelui ceați auzit de la mine (v. 5) că Ioann amu
botezat este cu apă, e voi aveți avē botezā cu dōhul
sfint nu după multe zile acestora. (v. 6) Ei amu merseră,
întrebarā el, grăiră. Doamne însă în anii aceste tocmi-
veți impērăția izraillilor. (v. 7) zisē cătrânsii, nu a voastră
este să sciți vremea și anii cēau părintele pus întru alui
putere. (v. 8) Ce primiți tārîa venitului dōhului sfint
spre voi și mi fiți mărturie întru Ierusalim și în toți Iudeii
și în Samaria pân la sfrășitul pământului.

Noul testament edit. Belgrad an. 1648.

*Faptele sfinților apostoli carea au scris sfântul
Luca.* (Celealalte slavonesce cu rosiiu).

C. I. v. 1. Intâi făcui cuvânt de tōte, o Fteofle,
de toate ce-au Is. a face și a învăța.

V. 2. Pâna în ziua aceea carea porunci apostolilor
pri în dōhul sfint, pre carî alesēsē se înălță.

V. 3. Cārora lisē și arētā după patima lui viu, cu
multe sēmne adevērate, în patruzeci de dīle arētându-se
lor și zicând cares de impērăția lu Dumnezeu.

V. 4. Și cu ei petrecēnd porunci lor de în Ierusa-
lim să nu mērgă, ci să aștepte făgăduēla tatălui, carea
ați auzit de în mine.

V. 5. Că Ioan au botezat cu apă, ēre voi vē veți
botezā cu dōhul sfint nu după multe zile.

V. 6. Ēre ei adunându-se întrebarā pe el zicând,
doamne au întru acēsta vreme vei tocmi impērăția lu Islail?

V. 7. Și zisē cătrā ei, nu este a voastră să sciți vre-
mile și cēsurile, carele tatăl leau pus întru alui putere.

V. 8. Ci primiveți puterea dōhului sfint viind spre
voi, și mi veți fi mie mărturie în Ierusalim și în tōtă
Iudea și Samaria, până la marginea pământului.

Biblia edit. Blașiu an. 1795.

Faptele apostolilor (sumariul cap. I).

V. 1. Cuvântul cel din tîi am făcut o Fteofle, de
toate care au început Is. a face, a învăța.

V. 2. Până în ziua, în care poruncind apostolilor
prin dōhul sfint, pre carî iau ales, sau înălțat.

V. 3. Cārora sau și pus înaintea pe sine, viu după
putință în multe sēmne adevērate, în patruzeci de zile
arētându-se lor și grăind cele de impērăția lu Dumnezeu.

V. 4. Și împreună petrecând leau poruncit lor, dela
Ierusalim să nu se ducă, ci să aștepte făgăduința Tatā-
lui, care ați auzit dela mine.

V. 5. Că Ioann au botezat cu apă, ēră voi vē veți
botezā cu dōhul sfint, nu după multe aceste zile.

V. 6. Ēră cei ce se adunāsē întrebarā pe el zicând,
Doamne au în vreme vei să întorci impērăția lu Islail?

V. 7. Ēră el auzis cătrā ei, nu este voaș asti anii,
sau tēmpurile, care Tatāl leu pus întru asa putere.

V. 8. Ci veți luoa puterea sfințului duch, carele va
veni preste voi, și veți fi mie mărturie în Ierusalim și
în toată Iudea și în Samaria, până la marginea pā-
mântului.

(Va urma)

„Etă pentru ce am relevat aici lucrul. Noi am promis adecă cetitorilor noștri, că vom sta la pândă și îi vom informa despre toți pașii, ce se vor întreprinde în afacerea autonomiei.

„Am aflat un moment nou, și etă că l'am relevat. — L'am relevat, însă o spunem din nou, nu pentru a alarma, deoțrece vom avé încă timp de-a ne alarma.

„De-ocamdată încrederea ni-o punem în archierei. Ei au datorința de-a veghia în primul rând, pentru-ca intactă să rămână constituția bisericii noastre. Și pe cum i-am vădut în trecut adunându-se pentru a salva Sionul nostru, ast-fel sperăm a-i vedé și acum și în viitor la postul lor de pază.

„Din partea noastră îi asigurăm, că precum a alergat la Cluș reprezentanța credincioșilor noștri, tot ast-fel va sta la spatel lor și în viitor întreg poporul nostru credincios.

„E convingerea noastră, că decă vom persevera în unitate și dragoste, nu va fi putere, care să pôta străbate printre șirurile noastre. Să fim deci la pândă!“

Vocea tinerimei române din Viena.

Góna pusă la cale în contra tinerimei române dela academia din Oradea-mare, a deșteptat pretutindeni o justă indignațiune între Români. Procedul barbar dela Oradea merită reprobarea și infierarea tuturor ómenilor cu sentimente umanitare și de libertate, merită se ocupe loc de frunte pe răvașul suferințelor și prigonirilor sêlbatică, la cari noi Români suntem espuși în deceniile din urmă, de când s'a inaugurat așa numitul constituționalism unguresc.

Revoltată și adenc atinsă de góna pusă la cale în potriiva tinerilor academici români din Oradea, junimea română din Viena, adresază următoarele rânduri, deoparte cătră tinerii maghiari, ér de altă parte cătră tinerimea română dela acea academie:

Cătră junimea academică maghiară din Oradea-mare.

Colegi!

Seduși prin esemplul unor politiciani maghiari nehibzuiți, cari agitază contra națiunilor nemaghiare ale patriei noastre comune Ungaria și Transilvania, fiă din speculă, fiă din șovinism V'ați lăsat răpiți de pasiunea momentului, comițând în contra fraților noștri, ai colegilor voștri, fapte nevrednice de civi academici culți.

Ce au greșit frații noștri? Nimic! Ei, fiți aceluiași neam, și-au petrecut în mod demn, comunicând frate la frate marea durere, ce le sfășie inima.

Ér voi? Voi vedeți tradare de patrie deja în împrejurarea, că tinerimea conversează în dulcea limba noastră maternă, că își cântă împreună străvechile melodii naționale. Dér nu! Numai o cétă de mărginiți ar puté vedé tradare de patrie într'un fapt atât de inofensiv, ér voi sunteți lamura poporului maghiar. Voi nu vedeți tradare de patrie în petrecerea tinerimei române din Oradea-mare, ci sustineți numai, că ați vedé-o, spre a părea patrioți; adevératul vostru scop este se contribuiți și voi la maghiarisarea Ungariei. Ei bine, colegi! Veđut-ați deja un singur individ, care sê-si fi părăsit națiunea sa mamă silit fiind? Da, renegați de bunăvoie, din interes, din speculă — de aceștia sunt. Renegați de a sila însă nu o sê ne puteți arăta nici măcar unul! De trei decă de ani deja se nisuesc părinții voștri sê ne răpescă limba și legea. Mii de mijloce le-au stat la dispoziție și éi nu s'au sfiit nici chiar de cele mai nevrednice mijloce. Și la ce rezultat au ajuns? Poporul nostru românesc nu numai, că nu a fost desnaționalizat, ci, oțelit prin lupte, jertfe și neajunsuri, ađi este mai decis, decăt ori și când de a lupta neînfricat pentru dobândirea drepturilor sale cele mai elementare. Colegi! Voi cunoșceți istoria patriei

vóstre, care este și a noastră; voi știți câte restricte a îndurat și poporul maghiar dela venirea sa în Panonia și până în zilele noastre. Cât timp principiile, ce primul rege al Ungariei le plantase în inima fiului său, au fost în vigóre, inimiciii esteri ai coróniei Sf. Ștefan nu au putut rêsbi, căci împreună cu Maghiarii luptau și națiunile nemaghiare. Când însă pe timpul reformatiunii acele principii făcură loc losincei: „Luterani ubicunqve erint capiantur et comburantur“, pe atunci Mihaiú Vitezul falnicul erou, rêsbonicul domn Român, cuceri Transilvania aflând sprijin nu numai în Români, ci chiar și în Sécui și Maghiari. Pe când *natul Român*, bunul și dreptul rege Matia Corvinul, lupta împreună cu Maghiarii: „Nyögte Mátyás bus hadát, Bécsnek bússake vára!“ Când însă Maghiarii la 48 încercau sê ne răpescă și puținele drepturi, ce le mai posedau, pe atunci fură suprimatei Maghiarii prin oștirile austriace, cu ajutorul brațelor românesci.

Epoca prin care trece de present Ungaria și Transilvania oferă o mare asemănare cu timpul reformatiunii. Cum însă pe atunci luteranii au sciut resista — puțin la număr cum erau, — cum Maghiarii sub bunul împérat Iosif al II-lea nu au putut fi nimiciți și desnaționalizați, astfel nu o se credeți dór, că poporul nostru, care două mii de ani trăiesc pe aceleași plaiuri, contribuind prin fiesce-care brazdă, ce o ară în lanul strămoșesc, la bunăstarea și cultura patriei sale, nu o sê credeți, că va puté fi renegat astăzi, când prin sfortările brutale de maghiarisare este cuprins de o adencă amărăciune și aversiune în contra a tot ce e maghiar. Și pentru un renegat doi, pentru deiectele aceste ale nemaghiarilor ce le câștigați în adevér, ar apéré ridiculă zadarnica încercare de maghiarisare, decă nu ar produce rezultatele cele mai funeste, nu numai pentru noi, nemaghiarii, ci, în același timp, și pentru întreaga noastră patrie. Și nu vè sună la urechi îndreptățitele plângeri ale poporului maghiar de pe „Alföld“, istovit de fôme și despoiat prin nelegiuirile autorităților de toate drepturile omenesce, întocmai ca și poporul nostru? Incumetându-vé de a face nesocotite încercări de maghiarisare, treceți cu vederea cum însuși poporul maghiar, din ce în ce e cuprins tot mai mult de cosmopolitism.

Ce voiți? Unde voiți a ne duce?

Orbiți și seduși prin ómeni, cari pentru de a puté pescui în turbure, vè ațită în contra nêmului românesc, voi atentați în contra bunurilor celor mai sfinte, ce le posede un Român, la dreptul cel mai elementar al fiesce-cărui om: sê vorbescă frații noștri dela Oradea-mare în limba românească, sê convie amic cu amic.

Șiți prea bine, că Românului neamul său îi este patria și, că spoliându-l de limbă și de lege, el ar pierde tot, ce mai are de pierdut. Voi încercați cu toate acestea sê nu mai vorbim și cântăm, nici când suntem noi de noi, în dulcea noastră limbă. Grijiți, sê nu aduceți și poporul românesc acolo, unde se află socialiștii maghiari, căci vai de țera aceea, cetățenii căreia pot totul câștiga, ne mai având de pierdut nimic.

Acestea am ținut sê vi-le spunem în interesul vostru și al nostru. Veți pricepe óre glasul adevérului? Spre binele patriei comune ar fi!

Decă însă ați desconsidera buna noastră intenție, atunci nu ați fost vrednici sê stăm cu voi de vorbă, atunci v'am aprețiat mai pe sus, de cum o meritați.

Cătră junimea academică română din Oradea-mare.

Fraților iubiți!

Pășirea voastră demnă și bărbătescă ni-a umplut inimile de nespuse bucurie și satisfacție. Lupta începută prin noi și colegii noștri dela celelalte universități, voi ați continuat-o cu adevérat eroism, întrecându-ne pe toți. Voi nu numai, că v'ați implinit datorința de Român, pe deplin prin consecința voastră ținută, ci v'ați

invrednicit de recunoștința întregului nostru neam. Laudă vós!

În timpul critic de astăzi, când nu numai opresiunea străină se opintese sê ne strivescă, ci cuprinși de neîncredere s'a ivit neînțelegere și coisiuni între noi înși-ne, falnica voastră solidaritate, liberă de ori și ce șovăire, este nespuse de înălțătoare. Afirmăți-vé dreptul sfânt, stați neclintit pe baza puternică a forței morale, conscii de importanța marei voștre misiuni, conscii, că întreg nêmul românesc cu mândrie își îndreptă privirile spre voi.

Suntem abia la începutul luptei, căci câte-va decenii sunt numai clipe în istoria unui popor. Multe și mari au fost jertfele aduse prin nêmul nostru în interesul libertății noastre naționale. Jertfe și mai mari va pretinde viitorul dela noi, căci cauza noastră e mare, și mari cauze numai cu jertfe mari se pot câștiga. Sê ne îndreptăm privirile asupra glorióselor lupte, ce le-au purtat frații noștri din România liberă și frații noștri Italiani, sê ne dăm sémă câte jertfe a adus marele popor german și vinjosul popor irlandez pe altarul libertății, și sê ne aducem aminte cu câtă tenacitate au sciut lupta chiar contrarii noștri maghiari în contra domniei străine. Tenacitatea noastră a fost și este însă mai mare decăt aceea a contrarilor noștri, și solidaritatea nêmului nostru în momente istorice a fost totdeuna perfectă.

Tenacitatea și solidaritatea noastră sunt cele mai sigure garanțe pentru victoria finală a cauzei noastre. Ér ei, adversarii noștri, ei nu mai sunt astăzi ceea ce au fost în trecut. Vitalitate naționalismului maghiar e slăbită prin elementele străine discompunătoare. Germenele decadenței se desvóltă grabnic în organismul slăbit al maghiarismului, pe enád nêmul nostru se află în deplina posesiune a forțelor sale virginală.

Cea mai ilustră dovadă, că adevér grăim, a fost atitudinea voastră conscie. Insultele contrarilor noștri nu v'au murdărit și dejosit, ci v'au ridicat nimbul, impletind aureola eroismului în jurul frunților voștre înălțate. Fiți tari și în viitor în consciința, că serviți cauza sfântă a poporului Vostru, cauza adevérului și dreptății. Ér când contrarii voștri și ai noștri s'ar incumeta sê încerce de a vè nimici, atunci răspundeți-le cu vorbele, ce înversunatul nostru inimic, Kossuth al lor, li-a scris: când volnicia domniei se revarsă sdrobitor asupra capului patriotului, atunci acel cap se ridică falnic, pètruns de înălțătorul cuget: „nimici mă poți, dér convingerea nu mi-o poți frânge!“

Viena, 28 Oct. 1898.

Cand. med. Alexandru de Vaida Voevod m. p.; ing. Teofil Popovici m. p.; ing. Cornel Horșă m. p.; Cand. med. Ionel C. Copșă m. p.; cand. med. Alexandru A. Corina m. p.; cand. med. Alexandru Crăciunescu m. p.; cand. med. Octavian Proștean m. p.; stud. forest. Aurelian Turcan m. p.; stud. tech. Eugeniu Muntean m. p.; stud. forest. Arcadie Procopovici m. p.; stud. forest. Eugen Simionoviciu m. p.; stud. med. Titu Perța m. p.; cand. med. Titu Liviu Tilea m. p.; cand. med. Octavian Florea m. p.; stud. tech. Antoniu Traian Păscuțiu m. p.; stud. tech. Traian de Sancioli m. p.; stud. tech. Aurel de Sancioli m. p.; stud. med. Nicu Dracinschi m. p.; stud. tech. Orest Procopoviciu m. p.; stud. tech. Oct. Coca m. p.; stud. forest. Teofil Ivanoviciu m. p.; stud. med. Adrian Bodnărescu m. p.; stud. tech. Gavril Barbul de Bucium m. p.; stud. ing. Ilariu Sassu m. p.; stud. forest. Dimitrie Turcan m. p.; stud. med. Ilie Ganea m. p.; stud. ing. Marian Romanovici m. p.; stud. ing. Georgiu Voda m. p.; silvicultor. Georgiu Sêrbu m. p.; stud. iur. Guilelm I. V. Șorban de Cernești m. p.; cand. med. Ludovic L. Russu m. p.; stud. iur. Mihaiu Popoviciu m. p.; mag. farmat. et stud. phil. Carol Kónya m. p.

Regularea Congruel. „Politikai Hetiszemle“ publică o scire fôte importantă cu privire la regularea Congruel catolice. Numita foie dice, că corul episcopesc catolic ar fi abđis la regularea Congruel, vèđend din conscrierile făcute, că e lipsă de 2 milioane florint anual pentru întregirea salariilor preoțesci. Se dice, că episcopii

vor cere, ca statul sê întregescă venitele preoțesci, în cadrul art. XIV din 1898. Cestiunea acésta — spune foia amintită — va forma obiect de discusiune și în dietă.

Lupta în contra lui Banffy.

(Dieta din Peșta).

Sedința dela 27 Octomvre. La ordinea zilei proiectul pentru indemnitate. Cel din-tăiu ia cuvântul kossuthistul.

Okolicsanyi: Face critica activității cabinetului, care pe toate terenurile și în toate acțiunile urmăresce domnia de partid și validitatea intereselor individuale. Predominarea domniei de partid o vede vorbitorul și în politica guvernului față cu naționalitățile. Aici zace cauza la aceea, că față cu naționalitățile nu putem ajunge la rezultate, cum ar trebui în interesul consolidării statului și al maghiarismului. Decă guvernul pactează la alegeri cu naționalitățile și le face acestora concesii, atunci trebuie sê închidă ochii și față cu ilegalități ce se comit; de altă parte noi nu le facem dreptate, ci le împărțăm de toate seaturile administraționale, ce sunt siliți a-le suporta și ceilalți cetățeni. Decă așa este, prin ce am puté sê întărim în aceste naționalități respectul cătră statul maghiar și cătră legi? În politica față cu naționalitățile nu numai, că nu suntem în stare a arăta rezultate, ci și pe terenul acesta în multe privințe vedem o decadență.

Oratorul spune mai departe, că mai ales în Croația, Ungurii sunt grozav de urgisiți. Nimeni nu pôte comanda acolo o mănecă la otele în limba maghiară, Croații nici nu vor sê scie, că țera lor aparține Ungariei.

Barabas Bela: După o lungă introducere, în care polemiză cu președintele, făcând tot-odată icóna regimului banffyst, și numind faptele acestui regim o mișelie — se întorce asupra desbaterilor despre pact. Banffy, dișe el, atât de mult s'a legat față cu Viena în cestiunea pactului, încât el nu mai pôte apăra nici unul din interesele naționale maghiare; el nici nu vré sê le apere. Cum le-ar apăra, când pe patrioții activi îi isgonesc de pe terenul activității, pentru-ca sê se încungiere cu famuli, cu epigonii gata de serviciu, între cari sunt și de aceea, cari au intrat în cameră ca pensioniști pe basă de testimonii despre impotență morală. Majoritatea de ađi a guvernului face pe vorbitor sê-si aducă aminte de opereta „Don Januario“. Don Januario, nobil din Brasilia, are un servitor cu numele Mung. Nobilul îi dice: măi Mung, sê riđi, sê plângi, sê votezi, sê aprobă. Mung face întocmai. Dér el a plâns și a ris înzadar, căci a fost schimbat prin altul. Grijiți, domnilor din majoritate, sê nu pățiți și d-vóstră așa. (Iaritate în stânga. Strigări sgomotóse: Bravo, în loc de mameluți, sê le dicem Mung! Asta-i bun! Riđi Mungo, plângi Mungo!).

Barabas continuând acuză pe Banffy, că la alegeri pactează cu naționalitățile. În vremuri de primejdii țera nu pôte conta la cei din majoritate, de aceea opoziția are datoria de a face imposibil pe acest guvern, care și-a calcat cuvântul dat față cu art. de lege I din 1898.

Se dice, că întreg pactul atêrnă dela voința regelui. Voința regelui însă se exprimă în legi. Ceea-ce se cuprinde în legi, este voința regelui. El nu pôte avé altă voință, decăt aceea-ce se cuprinde în legile sancționate de el. Ministrul-președinte Banffy însă și-a uitat, că e prim ministrul regelui maghiar; el s'a făcut ministrul împératului austriac, ale cărui interese se contradic absolut cu interesele națiunei maghiare.

Președintele face atent pe orator sê nu amestece persóna domnitorului în discuțiunea parlamentară.

Barabas: Părerea lui este, că br. Banffy nu și implinesce datoria, cum trebuie. Nu pot fi invinováțit, decă rêsfoesc paginile istoriei din care citesc, că în cursul vécurilor, Ungaria n'a avut un dușman mai mare, decăt dinastia habsburgică.

Președintele îl avertisează, să vorbească cu cuviință, ce trebuie să o datorască față cu domnitorul constituțional.

Barabas: Accentuează, oă a fost. Ați suntem în situația, că dacă nu scim să folosim bunele porniri ale regelui nostru încoronat — atunci când va sosi acel timp? Ce siguranță ne poate da viitorul? Toți ne rugăm și implorăm cerul, să conserve viața regelui nostru. Ce se va întâmpla, dacă sörtea îl va ajunge și pe el? Nu-i așa, că stăm în fața nesiguranței, a unui întunec adenc? De gēba caută ochii noștri o garanție a drepturilor noastre în viitor, căci numai cu temere putem privi la acesta. Tocmai din pricina acesta trebuie să folosim momentul, ca să se valideze drepturile Ungariei la independență. Nu ne trebuie jertfe de sânge, ci numai csecutarea legilor, ce le avem.

După o pauză de cinci minute vorbește Nic. Bartha, care ocupă întreaga ședință prin un discurs, în care a combătut strașnic politica guvernului.

*

Măne vom continua cu ședințele dela 28 și 29 Oct. Sâmbătă au fost amânate debaterile până Joi. O mare parte din deputați s'au depărtat din Peșta. Banffy și cu ai săi nu mai au nici o nădejde, ca opoziția să înceteze lupta contra lui. El speră însă, că și în parlamentul din Viena se va începe în câte-va săptămâni obstrucțiunea, în care cas guvernul unguresc va abandona atitudinea lui spectativă de până acum și va înainta camerei proiectul referitor la regularea unilaterală, pe care-l are pregătit deja.

SCRIRILE DILEI.

— 19 (31) Octomvre.

Parastas pentru metropolitul Miron. Eri s'a oficiat în biserica S-lui Nicolae din loc un parastas pentru răposatul metropolit Miron Romanul. Biserica era înțesată de lume, așa că militarii români gr. or., cari încă erau de față, ne mai având loc în biserica, au trebuit să fiă conduși în „paraclis”, unde li-s'a oficiat s. liturgiă deosebit prin d-l capelan militar N. Fizeșanu. Scaunul arhieresc de lângă altar era învălț în postav negru, fiind atērnat în față portretul decedatului metropolit. În decursul serviciului divin a cântat corul studenților, sub conducerea d-lui profesor de muzică T. Popovici, ér la parastas, care a fost oficiat prin protopopii I. Petric și V. Voina, asistați de preotul Dr. Saftu și diaconul Prișcu, a cântat corul mixt al Reuniunii de cântări, sub conducerea d-lui prof. P. Dima. Predica ocașională a ținut-o venerabilul protopop Ioan Petric.

Un nou ȋiar politic „La Roumanie” este titlul noului ȋiar politic, ce a început să apară la Bucuresci în limba franceză. „La Roumanie” stă sub direcția politică a d-lui Alex. G. Florescu, și are caracter conservator. În articolul-program se ȋice între altele: „Suntem dinastici: tot Românul trebuie să fiă dinastic când vede în instituțiunile noastre monarchice o salvagardare și o garanție. Suntem naționaliști. Voim, ca în interior instituțiunile noastre să se inspire înainte de tôte din tradițiunile acestei țări; în afară, vom susține elementul românesc, pretutindenți unde are dreptul să trăiescă. Acest dublu scop se poate urmări cu francheță, cu lealitate, fără șovinism rău înțeles, respectând drepturile altora, dēr în același timp cu persistentă și sinceritate”.

A tre'a victimă a c'umei. „Pester Lloyd” primesce cu data de 29 Oct. n. o telegramă din Viena, în care se spune, că îngrijitōrea Albina Peccha a murit și ea. Albina Peccha a rezistat cu mult eroism teribilei bōle. Mult i-a ajutat la acesta rezistență injectarea cu serum de ciumă. Acest remediu însă i s'a aplicat prea târȋu, abia a cincia ȋi după îmbolnăvire. — Ceilalți bolnavi internați sunt bine. Casul morții îngrijitōrei Peccha a produs pretutindenți n Viena neliniște și îngrijire.

Palat de justiție în Brașov. În scop, de a urgita clădirea unui palat de justiție în Brașov, comitetul camerei advocațiale din loc a convocat pentru ȋiua de mâne, Marți, la ôrele 10^{1/2}, o conferență, ce se va ține în casa Sfatului. Toți cei interesați sunt invitați a lua parte la această conferență.

Reîntregirea capitulului metropolitan din Blăși. Pe lângă dnii Dr. Augustin Bunea și Dr. Vasiliu Hossu, capitulul metropolitan din Blăși a mai fost întregit cu un al treilea canonic nou, ales în persoana d-lui Dr. Victor Semigeliski, profesor de teologie. D-sa a fost ales canonic-teolog din partea Capitulului Bobian încă în ședința electorală dela 20 Maiu n. c. ér acesta i s'a adus în scris la cunșcință din partea Esceleței Sale metropolitului Mihalyi, printr'o scrisōre datată din 28 Octomvre.

Bibliografia vechiă. Fiind întrebați, că cine este autorul foiletonului, ce-l publicăm sub acest titlu, răspundem, că foiletonul e scris și subscris de d-l preposit al capitulului român gr. cat. din Gherla, Ioan Papiu. D sa dispune de-o frumoasă bibliotecă, în care se găsece multe scrieri vechi și de valōre pentru istoria literaturii noastre. Intre acestea se află și „Praxiul”, despre care se vorbește în foiletonul, ce publicăm.

Biserica în amintirea împărătesei-regine Elisabeta. În cercurile societății maghiare din Budapeșta se proiectează edificarea unei biserici în amintirea decedatei împărătesei-regine Elisabeta. În acea biserică se va celebra în fiă-care ȋi serviciu divin pentru răposata. În fruntea acestei mișcări stă vēduva contesă Cziraky. La începutul lunei Noemvre se va ține prima întrunire în scopul acesta, în care se va alege un comitet. Episcopul rom. cat. din Ardeal G. Majlath, deja a trimis pentru acest scop 1000 fl.

O nouă insectă care aduce stricăciune viilor a fost descoperită de d-l Agnely, învățator în Touët du Venil aproape de Nizza. Ea se numește „Gribouri”, „Oumolphe” sēu „Ecrivani”, și se hrănește cu frunze pe cari lasă pete grase atribuite floxeri. Ea lasă urme pe cōja și pe frunzele inferioare ale viței. D-l Agnely a găsit mijlocul contra acestei insecte, schimbând pământul în jurul viței și întrebunțând o soluție de pu-ciōsă.

Revistă externă.

Procesul Dreyfus înaintea curții de Cassație. Joi s'a început înaintea curții de Cassație din Paris debaterile asupra procesului Dreyfus. În acesta debateri au avut rol principal raportorul Bard, avocatul Mornard și procurorul Manau. Procurorul a urgitat ascultarea lui Walsin-Eszterhazy, a accentuat neîncrederea ce trebuie să se dea mărturisirilor lui Henry, și în fine și-a dat părerea, că de-ôre-ce sunt contradicții în opiniile experților, trebuie să se cerceteze cine este autorul berdeareu-ului: Dreyfus, sēu Walsin? Acesta din urmă, care a fost achitat în afacerea acesta, ar pute să mărturisescă nepedepsit, că el este ori un autorul? Prin mărturisirea acesta ar face un mare serviciu țării și nenorocitului Dreyfus, care suferă de patru ani de ȋile și-și pretinde rehabilitarea. Dacă însă Dreyfus e vi-vat, el va suferi vecnic și țera își va recăpeta liniștea. „Nu uitați, că înainte și după degradarea lui, Dreyfus a accentuat cu înaltă voce nevinovăția sa”. Procurorul a cetit apoi câte-va scrisori adresate soției sale, în care mereu accentuează nevinovăția lui. În fine procurorul propune revisuirea procesului, anularea sentinței, transpunerea afacerii unui nou tribunal de răboșoi și sistarea pedepsii.

Vineri și-a încheiat vorbirea sa de apărare avocatul Mornard. El ȋise, că scrisōrea din bordeareu nu este a lui Dreyfus. Onōrea armatei nu este periclitată. Membrii tribunalului militar au putut să greșască tot așa, ca și judecătorii civili. Cetesce o parte din scrisorile lui Zurchiden adresate ministrului de justiție, după

care Du Paty de Clam a comis grave greșeli, numai ca să scape pe Walsin. Dacă Walsin este nevinovat, de ce a voit să-l scape? Arată marea neliniște a lui Walsin, când a pășit înaintea tribunalului militar. Mornard e de credință, că autorul berdeareu-ului n'a fost un ofițer din statul major. C'un cuvânt, află de probabilită vinovăția lui Walsin, sēu a altui ofițer, Dreyfus însă la tot cazul este nevinovat. În fine apelază la judecători să declare nevinovat pe Dreyfus și să facă deplină lumină în această afacere.

Președintele curții de Cassație Loew, pronunță Sâmbătă d. a. sentința prin care declară în mod formal de motivată petiția referitoare la revisuire, pornind însuși cercetare suplimentară. Asupra propunerii procurorului, ca să se suspendeze pedēsa lui Dreyfus, curtea nu poate aduce acum nici o hotărâre, până după închierea cercetării suplimentare.

Crisa ministerială franceză pare a se sfirși grabnic. Dupuy a declarat președintelui republicii, că primesce sarcina de a forma noul ministeriu și i-a făcut cunoscut persoanele cari s'au declarat gata a primi portofolii. Portofoliul justiției îl primesce Ribot, a răboiului Freycinet, al marinei Lokroy, al esternelor Delcassé ér Dupuy însuși afară de presidenția ministeriului, primesce și portofoliul internelor.

Conflictul anglo-frances este aproape de a fi rezolvat definitiv, dacă este adevărată sciura, că guvernul frances va rechiama din Fașoda pe căpitanul Marchand. Dacă acesta se va întâmpla și Francesii vor evacua Fașoda, celelalte cestiuni sunt numai formale.

Din Lugos.

(Instalarea noului fișpan Pogany.)

Lugos, 29 Octomvre.

Instalarea d-lui Carol de Pogany, ca fișpan al comitatului Caraș-Severin, s'a întâmplat Joi în 27 Octomvre. Instalării i-a premers întâmpinarea la granița hotarului și primirea la gara din Lugos. Mercuri în 26 l. c. sēra au cântat două reuniuni de cântări neromâne — puțin și rece — la nisece lampiōne sērăcaciōse. Din totul se simția, că nu li-e prea plăcută denumirea, — dēr n'ai ce-i face.

Joi la 10 ôre a. m. a deschis vicespanul Litsek Béla congregațiunea de instalare și s'a ales o comisiune, care a invitat pe noul comite suprem a veni în sala ședinței. De față au fost: Ilustritatea Sa Nicolae Popea, Ilustritatea Sa Dr. Demetriu Radu, Prea-sânția sa Filaret Musta. Deputați: Pulszky, Szende, Szōgyényi, Vuia, Baron Harkányi, Szivak, Grenzenstei; Comiții supremi Dr. V. Molnar (Timiș). El. Palfy (Vērșet), Grof Teleky Géza și o sumedeniă de împănăți și împintenați.

S'a cetit decretul de denumire și s'a depus jurământul. Apoi a cetit o cuvântare cam cātănescă. După aceea fișpanul fū salutat de protonotarul Dr. Pachomie Avramescu în numele comitatului — unguresce.

După salutarea protonotarului noul fișpan întrăbă, dacă mai voesce cine-va să vorbească. Se ridică membrul Coriolan Brediceanu și cu vervă rostescce un discurs în numele Românilor, prin care poentază poziția și simțirele Românilor. D-l Brediceanu a ȋis cam următoarele:

Ilustrisime Domnule! Respectul și stima cātără autoritățile publice și detentorii ei, cu care noi Români ne pomenim de-odată cu viața, ne îndreptătesce, și dorul de a înalta acel respect în fața ordinei publice periclitat, ne îndemnă a ne ridica vocea și noi în acest moment solemn al instalării Ilustrității tale de comite suprem al acestui comitat.

Prea însemnatele prerogative, cari le dă legea dignității comitelui suprem — și însuși scaunul acestui comitat bine meritat pentru patrie, din care scaun a presidiat cea dintăi congregațiune alēsă de popor fericitul Emanuil Gozdu, cel mai sincer propagator al iubirei frățesci dintre popōrele patriei noastre — ȋic, însuși acest scaun dă o deosebită importanță ilustrei persoane a comitelui suprem, care îl ocupă.

Mașineria complicată și împovorată a administrațiunei pretinde dibăcie dela conducătorul ei, nu numai strictă aplicare a legilor, ci cere, ca din fiă-care dispozițiune a comitelui suprem să respire iubire cātără popor, și scopul final fericirea și prosperarea poporului. Mașinistul comun, care prin expansiune prea mare, sēu prin rugină a stricat o parte din mașină, o poate înlocui cu alta; — Comitetele suprem însă încrederea și iubirea poporului trebuie să o țină viuă în continuu.

Soci ce popor ai în acest comitat! — în mare preponderanță românesc. Cunosci poporul român! E blând, respectator de lege, cu frica lui Dumnezeu, devotat tronului și patriei. Nu esistă pagină glorioasă în istoria patriei — care să nu fiă sântită și cu sângele poporului român.

Nu e lipsă să fiă înlocuit cu altul! Ori și unde și ori și când, poporul român a fost totdeauna un popor consciu de datorințele sale și cu inima gata de jertfă. Nu-i lipsă a-l străforma! Popōre cu virtuti cētățenesci, ca și poporul român, pot fi, dēr cu mai mari și mai valorōse, nu! Nu-i lipsă a despoia acest popor de limbă, dātini și naționalitate. — Ci:

Ocotit trebuie în dorul sēu de cultură, spriginit în condițiile economice, libertate adevărată și drepturi i dăți, și va fi și mai valoros și mai neînfrânt razim al patriei și al tronului, căci consciința drepturilor și dorul de libertate e deștept în el. Libertatea și drepturile lui publice sunt însă încōțușate.

Dreptul de întrunire e redus la arbitriu. Dreptul de alege a discrețiunea puterii, și numai pe canalul dirijat de sus, poate cu umilință pluti. Limba și unele drepturi ale naționalității sunt puse în cartea legilor, dēr această carte cu legi cu tot, au astupat-o ordinațiuni și decrete necontrolate.

Libertate adevărată, drepturi egale, ținerea legii — nu numai pacifică, dēr și însufleșesc poporul pentru patrie și constituția ei, — prefăcături, simulări, molcomeli și gratificări — corump ômenii vremelnic, nu pot estirpa însă consciința națională dintr'un popor, precum nu perepădura de furtună fie cât de mare — deși pică chiar și câte un stejar puternic din afară, — dēr găunos la măduvă.

Cu enervarea politică autoritatea publică nu se eluptă adevărată stimă și vașă, ci numai prin morala publică, prin încredere reciprocă și prin iubire frățescă.

Noi cei-ce ne-am afirmat principiile noastre pururea cu fruntea deschisă și pentru acesta am fost timbrați de trădători; noi nu aflăm în sistemul domnitor nici o garanție pentru acest scop adevărat patriotic; cu tôte acestea nu am renunțat la speranța, că prin bărbați curați, onești, consciințioși, și cu adevărat patriotism vom vedē înlocuit acest sistem desastroos cu altul, prin care să se potă restabili buna înțelegere între cetățenii patriei, să se asigure libertatea adevărată și să se scutesc drepturile cetățenilor.

În speranță că Ilustritatea Ta vei ține de una dintre cele mai de frunte părți ale problemei de funcționare ca comite suprem, acestea dorințe ale noastre aceste postulate inomise pentru fericirea comitatului nostru, rugăm și noi pe Dumnezeu să Vē ajute la realizarea lor, și cu acestea fi salutat, și din partea noastră în scaunul de comite suprem al comitatului Caraș-Severin.

Aplause „sē trăescă” și „Éljenuri” puternice și repetite au urmat vorbirei și toți din tôte părțile, l'au felicitat pe vorbitor. Acesta vorbire a făcut efectul cel mai mare.

La banchetul ce a urmat, membrii partidului național român nu au luat parte. Toaste s'au ținut românesce din partea deputatului Seerb, canonic. Boroș, Barcean, Roza etc. Conte Teleky Geza, fostul ministru a început toastul sēu unguresc cu proverbul ȋis românesce: „Vorbă multă sārăciă”. Deputatul Szivak a toastat pentru Romanii ér fișpanul nou pentru bună înțelegere.

Coresp.

ULTIME SCRIRI.

Paris, 31 Octomvre. Esterhazy a fost sters din lista legiunei de onōre. Curtea de cassaiă va asculta de aici încolo martori, va ordona perchișii domiciliare și va pretinde a i-se preda actele secrete.

Proprietar: **Dr. Aurel Muresianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 26 Octomvre n. 1898.

Săminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 ohlogr.	
		dela	până
Grân Bănăţenesc	80	10.80	10.85
Grân dela Tisa	80	10.50	10.55
Grân de Pesta	80	10.45	10.50
Grân de Alba-regala	80	10.50	10.55
Grân de Bácska	80	—	—
Grân ung. de nord	80	—	—
Grân românesc	80	—	—

Săminte vechi ori nouă	soia	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 ohlogr.	
			dela	până
Săcară		70-72	8.15	8.20
Orz	nutreţ	60-62	6.20	6.50
Orz	de vinars	62.64	6.80	7.60
Orz	de bere	64.66	7.8	8.70
Ovės		39.41	5.75	6.10
Cucurus	bănăţ.	75	—	—
Cucurus	altă soia	78	—	—
Cucurus	"	—	—	—
Hirişcă	"	—	—	—

Produce/div.	soia	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Luţernă ungar.	50	58
—	transilvană	—	—
—	bănăţenă	—	—
—	roşiă	43	45
Oleu de rap.	rafinat duplu	—	—
Oleu de in		—	—
Uns. de porc	dela Pesta	57.50	58
—	dela Jera	—	—
Slănină	svântată	58.50	54
—	afumată	59	60
Său		—	—
Prune	din Bosnia în buţi	8	8.75
—	din Serbia în saci	7.75	8
Lictar	slavon nou	15.50	15.75
—	bănăţenesc	13.25	13.75
Nuci	din Ungaria	—	—
Gogoşi	unguresci	—	—
—	sărbesci	—	—
Miere	brută	—	—
—	galbină strecurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—
Spirt	brut	—	—
—	Drojdiuţe de spirt	—	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Octomvre 1898.

Renta ung. de aur 4%	119.25
Renta de corone ung. 4%	97.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.85
Bonuri rurale ungare 4%	95.85

Bonuri rurale croate-slavone . . . —

Impr. ung. cu premii . . . 161.50

Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin . 138.—

Renta de argint austr. 100.95

Renta de hârtie austr. 100.65

Renta de aur austr. 119.50

Losuri din 1860. . . . . 140.—

Acții de-ale Băncei austro-ungară . 915.—

Acții de-ale Băncei ung. de credit. 380.—

Acții de-ale Băncei austr. de credit. 352.50

Napoleondorî 9 54 1/2

Bursa de București.

din 25 Octomvre n. 1898.

Valori	Do. bândă	Scad. cup	Cu banî gata
Re. română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	—
Renta amortisabilă	5%	" "	99.
" (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.-Iul.	100.
" din 1893	5%	" "	100.
" 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	98.
" (Impr. de 32. 1/2 mil.	5%	Ian.-Iulie	92 1/4
" (Impr. de 50 mil.	4%	" "	92 1/2
" (Imp. de 274 m. 1890	4%	" "	92 1/2
" (Imp. de 45 m. 1891	4%	" "	92 1/2
" (Im. de 120 iul. 1894	4%	" "	92 1/2
" (Im. de 90 mil. 1896	4%	" "	93
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai.-Nov.	—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 800	10	" "	—
Oblig. comunei Bucuresti 1883	5%	Ian.-Iul.	99 1/2
" din 1884	5%	Mai.-Nov.	—
" din 1888	5%	Ian.-Dec.	—
" din 1890	5%	Mai.-Nov.	100
Scrisuri fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	—
" " urbane Bucuresc.	5%	" "	92 1/4
" " Iași	5%	" "	97 1/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	" "	—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	—
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	24.80
Banca agricolă	500	150 v.	372.
Dacia-Romania ult. div. 35 lei	200	intr. v.	451.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	" "	510.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	" "	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	" "	110
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	" "	120.
"Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	" "	—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—
2 em. n. d. 0	100	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	100	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hârtii 30	100	" "	—
Societ. p. const. de Tramways	20	" "	—
20 tranzi aur	—	" "	—

SCOMPTURI:

Banca naț. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansuri pe efecte	6%	Petersburg	4%
Casa de Depunerî	5 1/2%	Berlin	5%
Londra	4%	Belgia	4%
Viena	4 1/2%	Elveția	4%

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Octomvre 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.50	Vënd.	9.53
Argint român. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Napoleond'orî. Cump.	9.53	Vënd.	9.54 1/2
Galbenî Cump.	5.60	Vënd.	5.64
Ruble Rusesci Cump.	127	Vënd.	128
Mărci germane Cump.	58 50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102 —

Sz 4681 - 1898.

tlkvi.

Arveresi hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. Járásbiróság, mint tlknyi hatóság közhírré teszi, hogy a Fogarasmegye összesített árverézn alap végrehajthatónak Kriszán Miklósné szül. Herzum Róza s társai végrehajtást szenvedő elleni 1739 frt. 80 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a braszó kir. törvényszék (a fogarasi és sárkányi kir. járásbiróság) területén lévő a fogarasi 753. sz. telekjkvben A + 455, 456. hrsz. 1465 frt, a 623, 624, 625 hrsz. 1043 frt, a persányi 203. tlkjkvben A + 10178, 10179/2 hrsz. 5 frt, a persányi 203 sz. tljkvben A + 401, 402 hrsz. 400 frt, a persányi 246 sz. tljkvben A + 447. hrsz. 3 frt, a 901 hrsz. 5 frt, 1201 hrsz. 8 frt, 1260 hrsz. 14 frt, 1713 hrsz. 1 frt, 2945 hrsz. 3 frt, 4413 hrsz. 17 frt, 4527, 4528 hrsz. 83 frt, 5065, 5066 hrsz. 35 frt, 5072 hrsz. 28 frt, 5848/2 hrsz. 3 frt, 6609, 6610, 6611, 6614, 6616, 6617 hrsz. 68 frt, 6620 hrsz. 1 frt, 6621 hrsz. 1 frt, 6645 hrsz. 2 frt, 6779 hrsz. 1 frt, 7454, 7455 hrsz. 19 frt, 9244 hrsz. 13 frt, 9611 hrsz. 19 frt, 9740 hrsz. 19 frt, 10168/2, 10170/2, 10171/1, 10173/2, 10174/1, 10175/2, 10177/1 hrsz. 11 frt, 10179/1 hrsz. 5 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanoknak az 1898. évi November hó 26 ik napjának délelőtti 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. 60 törv. cz. 42 § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 § ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. 60 t. cz. 170 §-ában értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarason, 1898 évi szept. hó 11-ik napján.

A fogarasi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

324 1-1.

SCHUPITER
kir. albiró.

MOTTO:

Décă doresci, ca mândra Fortună
Póme de aur să-ți dăruescă
Sus, cu grăbire 'n a ei grădină
Săminte aruncă, ca să 'ncolțescă.

Și acésta nu e pur fantasie,
Căci a deitei mare-inspirare
La încercarea în loterie
Aduce adesea avere mare!

1 10

Losuri ale loteriei de clasă r. ung.

in mare asortiment de numere diferite pe cât vor fi disponibile
să capătă la casa de bancă

NUSSBÄCHER & BEER BRAȘOV,
(Transilvania).

Prețul losurilor clasa I.: Un los întreg fl. 6 = lei 12.70, o jumătate fl. 3 = lei 6.75,
a patra parte 1 fl. 50 cr. = lei 3.20. — A-se trimite și porto 20 cr., séu 60 centime.

Prospecte la cerere gratis și franco.

Esport de VINURI VERITABILE de Ardeal.

Subscrisul are onóre a aduce la cunoștința On. pu-
blic, că pentru orașul Brașov și împrejurime **am luat**
asupra-mi singurul deposit de

Vinuri veritabile de Ardeal
din pivnițele lui

R. FOREK, din Sebeșul-săsesc,

pe care le recomand cu următoarele prețuri fixe: de **36,**
42 și 48 cr. litru, fără sticlă, prețul sticlei à cr. se
reintórce la predarea sticlei góle.

Recomand mai departe diferite **vinuri de desert,**
calitatea cea mai bună, pe lângă prețuri ieftine.

Primesc și comande de vinuri în butóie dela
50 litre în sus, după prețurile stabilite în prețurile curent.

Invit On. public de-a proba vinurile din depositul meu.

Cu distincă stimă:

FRIDERIK HAUSENMAYER
Brașov.

7-8

Vinuri negre igienice.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 óre dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la 10 óre 25 min. séra

Dela București la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 2 óre 20 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 óre 18 min. p. m.
- II. Trenul mixt, la 5 óre 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 óre 8 min. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov, :

- I. Trenul de persoane la 8 óre 25 m. d., (are legătura în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).
- I. Trenul de persoane la 1 óra 51 m. p. m.
- II. Trenul mixt, la 6 óre 48 m. séra, (are legătura cu Ciuc-Szerda).

Dela Zérnesei la Brașov (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt 6 óre 22 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 óra 12 min. p. m.

Plecarea trenurilor din Brașov:

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 óre 8 min. dimineța
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 óre 48 min. séra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la 3 óre 55 min. d.
- II. Trenul mixt la 11 óre a. m.
- III. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia Clușiu) la 2 óre 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de persoane la 5 óre 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad) Ciuc-Szereda, 3 ó. 15 m.
- I. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
- II. Trenul de pers. la 3 óre 15 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc-Szered.)

Dela Brașov la Zérnesei (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la 9 óre și 5 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 1 óra 18 min. p. m.

* V. Un alt tren mixt, care circulă numai Vinerea dela Augustin (Ago-toufalva) la 7 óre 4 min. dimineța.